

APURAHAHANKKEEN LOPPURAPORTTI HELSINGIN SANOMAIN SÄÄTIÖLLE

Raportti liitetään sähköiseen apurahajärjestelmään (Raportointi).

Hankkeen loppuraportin otsikot ja käsiteltävät asiat:

Hankkeen nimi: Ylioppilaslehdet 2020

Myöntövuosi: 26.3.2020

Myönnetty summa: 81500 €

Hanke alkoi: 1.4.2020

Hanke päättyi: 18.5.2021

Hankkeeseen muualta saatu rahoitus (summa ja myöntäjä): --

Vastuuhenkilö (nimi, asema ja organisaatio): YTT Pasi Kivioja, Viestintäluotsi Oy

Muut tutkijat/työryhmän jäsenet: FM, MBA Otto Aalto

Tiivistelmä hankkeesta: Kyseessä on asiantuntijayrityksemme tekemä selvityshanke, jolla ei ollut akateemisia muoto- tai julkaisuvaatimuksia. Selvitystyön tarkoituksena oli tuottaa Suomen ylioppilaskunnille yleishyödyllistä ja kaikkien saatavilla olevaa tietoa ylioppilaslehtien julkaisemista koskevan päätöksenteon tueksi. Selvitimme ylioppilaslehtien talouden perusteita, liiketoimintamalleja ja yhteisöllistä merkitystä. Tutkimme myös ylioppilaslehtien tulevaisuudenskenaarioita ja vaihtoehtoisia liiketoimintamalleja.

Hankkeen tavoite: Selvityksen tavoitteena oli tuottaa ylioppilaslehtiä julkaiseville ylioppilaskuntien edustajistoille tietoa ylioppilaslehtien julkaisemisen kulttuurisesta merkityksestä ja taloudellisista näkymistä mediankentän murroksessa. Keskeisenä käsitteenä oli yliopistolehtien journalismin arvon määrittäminen, joka ei ole muille kuin journalisteille itsestäänselvyys.

Tavoite saavutettiin (asteikolla 1–5; 1=huonosti, 5=erinomaisesti): 3

Keskeiset tulokset: Ylioppilaslehtien tulot koostuvat lähinnä ylioppilaskunnan rahoitusosuudesta ja ilmoitustuotoista. Median murroksen turbulenssi ulottuu ylioppilaslehtiin ennen kaikkea mainosmarkkinan vaikean tilanteen vuoksi. Kun nuoret lukijat ovat mediankuluttajina siirtyneet printistä digiin, sama siirtymä ei ole ulottunut ylioppilaslehtiin. Ylioppilaslehtien ansaintamallissa epävarmuutta aiheuttaa myös ylioppilaskunnan poliittisten intohimojen armoilla oleminen. Selvityksen perusteella ylioppilaslehtien journalismin merkittävin arvo verrattuna ylioppilaskunnan omaan viestintään on kriittisyys yliopistoa, ylioppilaskuntaa ja omaa opiskelijayhteisöä kohtaan eli "vallan vahtikoirana" toimiminen. Tämä voi aiheuttaa kuitenkin myös konflikteja lehden toisen rahoittajan eli ylioppilaskunnan kanssa. Tärkeänä arvona pidettiin myös sitä, että yliopistolehdet edustavat opiskelijoiden ääntä omilla paikkakunnillaan ja myös valtakunnallisesti, mitä sarkaa muu media ei kovin kattavasti hoida. Ylioppilaslehtien tulevaisuuteen liittyvä riski on muun muassa lukijasuhteen heikkeneminen. Tämä johtaa ennen pitkää heikkenevään rahoittajasuhteeseen, kun lehden talouden kivijalat – mainostajat ja ylioppilaskunnan päättäjät – vieraantuvat lehdestä eivätkä pidä sitä välttämättömyytenä. Ylioppilaslehtien pitää kehittyä ja sopeutua mediaympäristön muutoksiin. Kustantajana toimivilta ylioppilaskunnilta lehtien jatkuminen ja niiden talouden pysyminen nykyisellä tasolla vaatisi lisäpanostuksia muun muassa digitalisointiin, lehden tavoitavuuden kehittämiseen ja ilmoitusmyyntiin.

Hankkeen julkaisut, artikkelit ja kirjoitukset (myös linkit): Selvitysraportti julkaistu 18.5.2021

https://www.hssaatio.fi/wp-content/uploads/2021/05/Ylioppilaslehdet-2020-raportti_FINAL.pdf

Esitelmät tieteellisissä konferensseissa: --

Muut esitykset, luennot ja koulutukset: Tuloswebinaari 18.5.2021

Valmistuneet (tai valmistumassa olevat) opinnäytetyöt: --

Hankkeen saama medianäkyvyys (lehtikirjoitukset, tv- ja radio-ohjelmat, muu medianäkyvyys):

Tiedote STT-Info: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/kuka-nostaa-ongelmat-poydalle-jos-ylioppilaslehtea-ei-ole?publisherId=6455572&releaseId=69909457>

Tylkkäri 3/2021: 81500 euron ylioppilaslehtiselvitys valmis

<https://www.lehtiluukku.fi/lue/tyl/03-2021/279820.html>

Pointti 2/2021: Paperisella ylioppilaslehdellä on paikkansa digimaailmassa

https://issuu.com/pointti/docs/pointti_2_2021

Tuloksista viestittiin myös tuloswebinaarissa, HS-säätiön ja Viestintäluotsin verkkosivuilla sekä sosiaalisen median kanavissa. Tärkein tavoite ei ollut medianäkyvyys vaan saada sanoma viestittyä suoraan ylioppilaskuntien edustajistoille.

Hankkeessa syntyneet tutkimusaineistot: --

Aineistojen tallennuspaikka mahdollista jatkokäyttöä varten: --